

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 – VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne 29. května 2020

č.j.: MZP/2020/710/2385

STANOVISKO ČESKÉ REPUBLIKY K ŽÁDOSTI O ZMĚNU POVOLENÍ

pro zařízení, jehož účinky přesahující hranice států podle článku 26 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrováné prevenci a omezování znečištění).

I. Identifikační údaje

Název záměru: **Změna integrovaného povolení v zařízení pro spalování paliv, které může mít významný vliv na životní prostředí přesahující hranice států (PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A, pobočka Elektrárna Turów)**

Informace o zařízení: Podstatná změna integrovaného povolení souvisí s plánovanou výstavbou nového energetického bloku (blok č. 7) s elektrickým výkonem 450 MW_e (496 MW_e hrubého výkonu), který bude osazen kotlem pro spalování prachového uhlí s výkonem 1275 t páry/h a jmenovitým tepelným výkonem 1037 MW.

Nyní je elektrárna vybavena šesti bloky o celkovém dosažitelném elektrickém výkonu 1488 MW_e (celkový tepelný výkon kotlů činí 3594 MW_t).

Umístění zařízení: Stávající areál elektrárny Turów, obec Bogatynia, cca 4 km od státní hranice s Českou republikou a Spolkovou republikou Německo.

II. Průběh řízení

- Dne 16. února 2016 byl doručen dopis ze dne 8. února 2016 s č.j.DOOŠ-tos.440.5.2015.az2 (11855/ENV/16) s oznámením Ministerstvu životního prostředí České republiky (MŽP) o zásadních změnách na zařízení PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., pobočka Elektrárna Turów.
- Dne 17. března 2016 byl odeslán dopis ze dne 15. března 2016 s č.j. 11855/ENV/16 s připomínkami české strany. Dopisem bylo současně sděleno, že Česká republika (prostřednictvím MŽP) má zájem na účasti v předmětném řízení / přeshraničních konzultacích, a to i v podobě osobního jednání.

- Dne 28. července 2016 obdrželo MŽP dopisem Generálního ředitele pro ochranu životního prostředí Polské republiky ze dne 22. července 2016 s č.j. DOOŠ-tos.440.5.2015.az7 (51870/ENV/16) odpovědi na jednotlivé připomínky zaslané Českou republikou.
- Dne 25. srpna 2016 byla dopisem s č.j. 51870/ENV/16 odeslána odpověď na vypořádání připomínek spolu s dalšími připomínkami od ostatních subjektů.
- Dne 5. prosince 2016 obdrželo MŽP dopis ze dne 28. listopadu 2016 s č.j. DOOŠ-tos.440.5.2015.az12 (84419/ENV/16) včetně sdělení o vypořádání jednotlivých připomínek v souvislosti s dříve zasláným oznámením.
- Dne 12. prosince 2016 bylo dopisem s č.j. 84419/ENV/16 sděleno, že vypořádání připomínek bere česká strana na vědomí a MŽP nemá další připomínky.
- Dne 27. února 2017 obdrželo MŽP dopis ze dne 20. února 2017 s č.j. DOOŠ-tos.440.5.2015.az15 (14705/ENV/17) s informací o vypořádání dalších připomínek a informací o zrušení zvýšení množství vypouštěných odpadních vod do řeky Miedzianki.
- Dne 10. března 2017 přijalo MŽP změnu v množství vypouštěných odpadních vod v dopise s č.j. 14705/ENV/17.
- Dne 28. dubna 2017 bylo pod č.j. PZ 220.3/2017 se značkou DOW-S-IV.7222.8.2017.MM vydáno rozhodnutí o změně integrovaného povolení, které souvisí s výstavbou nového energetického bloku s čistým elektrickým výkonem 450 MWe (496 MW_e hrubý výkon) s práškovým kotlem na hnědé uhlí s kapacitou 1275 t páry/h a jmenovitým tepelným výkonem 1037 MW. Česká republika byla o tomto informována v dopise ze dne 29. června 2017 s č.j. DOOŠ-tos.440.5.2015.az16 (ENV/2017/7403).
- Dne 28. listopadu 2018 obdrželo MŽP dopis ze dne 14. listopadu 2018 s č.j. DOOŠ-tos.440.5.2015.az18 (MŽP/2018/71/6222) s informacemi o zrušení rozhodnutí vydaného dne 28. dubna 2017, č.j. PZ 220.3/2017 na základě odvolání a předání věci k opětovnému přezkumu orgánu první instance. Rozhodnutí bylo zrušeno zejména díky nutnosti provést přezkum návrhu zařízení za účelem uvedení do souladu s příslušnými závěry o nejlepších dostupných technikách (BAT), tj. prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2017/1442 ze dne 31. července 2017, kterým se stanoví závěry o nejlepších dostupných technikách (BAT) podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU pro velká spalovací zařízení. Česká republika byla požádána o zaslání připomínek ke změnám.
- Dne 8. ledna 2019 odeslalo MŽP doplněné připomínky, které se týkaly požadavků příslušných závěrů o BAT dopisem datovaným dne 4. ledna 2019 s č.j. MŽP/2018/71/6222.
- Dne 6. srpna 2019 byla dopisem ze dne 24. července 2019 s č.j. DOOŠ-tos.440.5.2015.MT.26 (MŽP/2019/710/7672) Česká republika informována, že řízení o změně integrovaného povolení bylo dne 21. června 2019 rozhodnutím s č.j. DOW-S-IV.7222.8.2017.AJ zastaveno.
- Dne 10. ledna 2020 bylo elektronicky dopisem dne 15. ledna 2020 doručeno oznámení s č.j. DOOŠ-tos.440.5.2015.MT.29 (MŽP/2020/710/504) Úřadu generálního ředitele pro ochranu životního prostředí Polské republiky, že došlo dne 14. října 2019 k obnovení

řízení ve věci podstatné změny integrovaného povolení. MŽP bylo tímto dopisem požádáno o zaslání připomínek a o vyjádření k možnosti konání přeshraničních konzultací.

- Dne 30. ledna 2020 byla dopisem datovaným dne 29. ledna 2020 s č.j. MZP/2020/710/713 odeslána reakce na možnost konání přeshraniční konzultace s návrhem konání dne 12. března 2020 ve Wroclawi.
- Dne 21. února 2020 byly odeslány dopisem ze dne 19. února 2020 s č.j. MZP/2020/710/504 připomínky k obnovenému řízení.
- Dne 27. února 2020 polská strana potvrdila dopisem s č.j. DOOŠ-tos.440.5.2015.MT.31 (MZP/2020/710/1280), že je připravena uspořádat přeshraniční konzultace v podobě expertního jednání dne 12. března 2020.
- Dne 2. března 2020 byla MŽP emailem evidovaným pod č.j. MZP/2020/710/1230 odeslána polské straně informace o zrušení přeshraniční konzultace formou expertního jednání z důvodů epidemie COVID-19 a souvisejících omezení. Jako alternativa byla zvolena forma písemné přeshraniční konzultace.
- Dne 10. března 2020 byl polské straně elektronicky zaslán dokument evidovaný pod č.j. MZP/2020/710/1284 s otázkami pro písemnou konzultaci v polském jazyce.
- Dne 3. dubna 2020 elektronicky a 15. dubna 2020 dopisem byla doručena odpověď na otázky k písemné konzultaci datovaná 2. dubna 2020 s č.j. DOOŠ-tos.440.5.2015.MT.35 (MZP/2020/710/1811).
- Dne 29. dubna 2020 byl elektronicky odeslán českou stranou návrh protokolu s reakcí na vypořádání otázek k písemné konzultaci (evidované pod č.j. MZP/2020/710/1970).
- Dne 19. května 2020 elektronicky a 27. května 2020 dopisem byl doručen dokument ze dne 19. května 2020 s č.j. DOOŠ-tos.440.5.2015.MT.36 (MZP/2020/710/2306), kterým polská strana stvrzuje, že nemá připomínky k návrhu protokolu a žádá MŽP o zaslání závěrečného stanoviska.

III. Stanovisko

Směrnice o průmyslových emisích v čl. 26 předpokládá v obecné rovině na mezistátní úrovni zejména poskytnutí dostatečných informací dotčenému státu, předání připomínek státu, na jehož území se zařízení nachází, konzultace k vyjasnění identifikovaných problematických či nejasných bodů připomínek a zohlednění a/nebo vypořádání všech obdržovaných připomínek v konečném rozhodnutí. **Následně i pak zpřístupnění tohoto rozhodnutí.**

Stanovisko České republiky je koncipováno na žádost polské strany a s vědomím, že doposud nebylo ve věci rozhodnuto. Z tohoto důvodu byly v rámci přeshraničních konzultací vymezeny závěry, které Česká republika požaduje zohlednit polskou stranou v rozhodnutí.

Česká republika dále požaduje, aby veškeré zaslání připomínek od veřejnosti v České republice i českých institucí byly zohledněny v rozhodnutí ve smyslu čl. 26 odst. 3 směrnice o průmyslových emisích.

Klíčové otázky byly v souladu s uvedenou směrnicí vyjasněny formou písemné přeshraniční konzultace, jejíž závěry jsou chápány jako závazný rámec pro konečné rozhodnutí polskou stranou a/nebo úkony provozovatele. Konkrétní závěry písemné přeshraniční konzultace, ke kterým se polská strana zavázala, jsou následující:

1. K aplikaci závěrů o BAT pro přímé vypouštění odpadních vod z čištění spalin - provozovatel se zavázal požádat správní orgán o rozšíření rozsahu monitoringu o Hg, Pb a Ni po dobu 2 let od zprovoznění nového energetického bloku č. 7 ve vypouštěných odpadních vodách a v neupravené vodě přiváděné z řeky Witky (Smědé) – vodní nádrž Zatonie.
2. K vyhodnocení plnění a nastavení emisních limitů do vod - parametry v povolení budou považované za nepřekročitelné i za havarijní situace. Dodržování emisních limitů vypouštěných odpadních vod bude zajištěno monitoringem odpadních vod i vodní nádrže (Miedzianka).
3. K monitoringu odpadních vod se budou využívat 24 hodinové vzorky odpadních vod úměrné průtoku.
4. Ode dne 23. prosince 2021 budou mít průmyslové odpadní vody parametry garantující splnění environmentálních cílů, pokud jde o chemické a fyzikální parametry.
5. V oblasti závažných havárií se provozovatel zavázal, že na svých internetových stránkách zveřejní do zahájení zkušebního provozu řešeného zařízení výrazně podrobnější informace (v českém jazyce) ve vztahu k obyvatelstvu, životnímu prostředí a záchranným složkám České republiky (zejména způsob vyrozumění obyvatelstva, úřadů a záchranných složek v České republice o havarijním stavu, jeho trvání a rozsahu, průběhu zásahu, přijatých opatřeních k zamezení jeho opakování atd.). Vnitřní předpisy provozovatele pak budou paralelně s těmito úpravami uvedeny do souladu, pokud to bude nutné.
6. Provozovatel se zavazuje provádět monitoring emisí SO₃ v četnosti jednou za rok od 1. července 2020 u kotle bloku č. 7. Ze seznamu kovů a polokovů (kromě rtuti) pro nový blok nebyl vyloučen monitoring Sb, Se a Tl se splněním BAT 4 a BAT 9 závěrů o BAT.
7. Provozovatel bude pro účely povolovacího řízení disponovat garancí dodavatele technologie ohledně hodnoty dosahovaných emisí do ovzduší v souladu se závěry o BAT.
8. Emisní limity budou kromě závěrů o BAT respektovat i směrnici o průmyslových emisích v těch případech, kdy není odpovídající časový rámec (průměrování) pokryto závěry o BAT.

Česká republika tímto potvrzuje, že ze strany Polské republiky byly podklady pro konzultace poskytovány způsobem, který zajistil, že v rámci dvoustranných vztahů mezi těmito členskými státy proces probíhal na základě vzájemnosti a rovnoprávnosti.

Podklady polské strany (primárně žádost a přílohy) byly po přiměřenou dobu zpřístupněny české veřejnosti a relevantním subjektům České republiky, aby takto mohly využít práva na podání připomínek předtím, než příslušný orgán na polské straně rozhodne. Připomínky byly jako celek předány Polské republice.

Nad rámec již formulovaných a zapracovaných připomínek Česká republika nemá v povolovacím procesu další věcné připomínky. Česká republika nevznáší z pozice dotčeného státu procesní námitky vůči dosavadnímu vedení řízení z polské strany dle relevantních požadavků čl. 26 odst. 1 a 2 směrnice o průmyslových emisích. Splnění požadavků čl. 26 odst. 3 a 4 uvedené směrnice nelze vzhledem ke stavu povolovacího procesu hodnotit.

Odůvodnění

Na základě skutečností, které byly součástí předchozího mezistátního posuzování vlivů na životní prostředí, došly dotčené strany k závěru, že podstatná změna zařízení naplňuje definici změny přesahující hranice států podle čl. 26 směrnice o průmyslových emisích.

Stanovisko je formulováno primárně na základě obnoveného řízení v roce 2020 a podkladů v něm poskytnutých.

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence MŽP obdržel dne 15. ledna 2020 dopis Generálního ředitele pro ochranu životního prostředí Polské republiky (DOOŚ-tos.440.5.2015.MT.29 ze dne 10. ledna 2020, č.j. MZP/2020/710/504), kterým bylo oznámeno, že došlo dne 14. října 2019 k obnovení řízení ve věci podstatné změny integrovaného povolení v zařízení pro spalování paliv, které může mít významný vliv na životní prostředí přesahující hranice států (PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A, pobočka Elektrárna Turów). Společnost PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Turów omezila návrh na regulaci bloku 7 (bez bloků 1-6) a změnila posuzovanou žádost v oblasti hospodaření s odpadními vodami.

Vzhledem k charakteru zařízení byla v předmětném dopise česká strana požádána o písemné připomínky a bylo navrženo uspořádání přeshraničních konzultací v podobě expertního jednání s místem konání ve Wroclawi. MŽP v odpovědi na tento dopis uvedlo dopisem ze dne 29. ledna 2020 s č.j. MZP/2020/710/713, že považuje jejich konání za přínosné a byl navržen termín 12. března 2020. V dopise ze dne 27. února 2020 s č.j. DOOŚ-tos.440.5.2015.MT.31 (MZP/2020/710/1280) byl polskou stranou potvrzen navržený termín konání přeshraniční konzultací v podobě expertního jednání.

Informace o záměru byla v České republice zveřejněna prostřednictvím Informačního systému integrované prevence od 14. ledna 2020 s možností podat připomínky do 30 dní od zveřejnění. Vlastní připomínky od dotčených subjektů a veřejnosti, získané na základě zveřejnění obdržených dokumentů, byly zaslány polské straně dokumentem s č.j. MZP/2020/710/504 ze dne 19. února 2020. Dokumentem byly odeslány připomínky MŽP, obce Hrádek nad Nisou, obce Chrastava, obce Višňová, organizace Greenpeace Česká republika, z.s., Frýdlantské vodárenské společnosti, a.s., Sousedského spolku Uhelná, pana Milana Starce, pana Daniela Gabryše a paní Zuzany Pechové.

Vzhledem k aplikaci opatření k zamezení šíření nákazy COVID-19 a k následnému vyhlášení nouzového stavu v České republice byla přeshraniční konzultace formou expertního jednání ve Wroclawi elektronicky dne 2. března 2020 (č.j. MZP/2020/710/1230) zrušena a se souhlasem obou stran nahrazena písemnou formou konzultací.

Jako podklad pro písemnou konzultaci byl dne 10. března 2020 polské straně elektronicky zaslán dokument s č.j. MZP/2020/710/1284 s celkem 8 okruhy, resp. otázkami pro písemnou konzultaci.

Následně dne 3. dubna 2020 (elektronicky) a 15. dubna 2020 (dopisem) zaslala polská strana vypořádání otázek k písemné konzultaci s č.j. DOOŚ-tos.440.5.2015.MT.35 (MZP/2020/710/1669).

Nejdůležitější okruhy se týkaly zejména problematiky aplikace BAT a ochrany vod, možnosti posouzení dokumentů, které řeší povinnosti provozovatele při havarijních stavech a dále byl z hlediska ochrany ovzduší diskutován monitoring kovů a polokovů. Přílohou k vypořádání

připomínek byl dopis dodavatele technologie společnosti Mitsubishi Hitachi Power Systems Europe GmbH MHPS-EDE GmbH – Budimex S.A. – Técnicas Teunidas S.A. ze dne 17. března 2020.

V rámci písemné přeshraniční konzultace se strany dohodly na následujících závěrech:

Nakládání s odpadními vodami

1. K aplikaci závěrů o BAT pro velká spalovací zařízení pro přímé vypouštění z čištění spalin bylo ve vypořádání polské strany uvedeno, že vzhledem k tomu, že odpadní voda ze zařízení pro odsiřování spalin bude čištěna v čističce odpadních vod určené pro bloky 4-7 s následným opětovným využitím v zařízení, se požadavky BAT 5 a BAT 15 na tyto odpadní vody nevztahují. Na ostatní odpadní vody se vztahují ustanovení národní legislativy.

V zaslaném stanovisku byly uvedeny změny parametrů odpadních vod v důsledku provedených nápravných opatření. Provozovatel zařízení prohlašuje, že díky optimalizaci dochází k okamžitému omezení některých parametrů, zejména těch neproblematictějších, tj. siřičitanů a chloridů, a po zprovoznění nového bloku budou tyto parametry nadále dodržovány a po modernizaci čističky průmyslových odpadních vod dojde k jejich dalšímu snížení na úroveň environmentálních cílů pro řeku Miedzianku. Cílová úroveň vypouštěných odpadních vod bude významně nižší, než jsou emisní úrovně vyplývající ze závěrů o BAT (a to i pro siřičitany a chloridy).

V rámci integrovaného povolení není doporučeno sledovat Hg, Pb a Ni z důvodu vyšších požadovaných hodnot těchto prvků v řece Witka (Smědá) nebo z důvodu nízké koncentrace pod hranicí měřitelnosti (u Hg). Nicméně provozovatel se v reakci na připomínky české strany zavazuje požádat správní orgán o rozšíření rozsahu monitoringu o Hg, Pb a Ni po dobu 2 let od zprovoznění nového energetického bloku č. 7 ve vypouštěných odpadních vodách a v neupravené vodě přiváděné z řeky Witky (Smědé) – vodní nádrž Zatonie.

2. K vyhodnocení plnění a nastavení emisních limitů do vod bylo uvedeno, že nastavení bude provedeno podle polské legislativy (vyhlášek Ministerstva mořského hospodářství a vnitrozemské plavby Polské republiky). Parametry uvedené v těchto vyhláškách jsou limitními hodnotami pro znečišťující látky v průmyslových odpadních vodách a nesmí být překračovány. V havarijních případech se počítá s vypouštěním odpadních vod. Polská strana uvedla, že v případě havarijní situace budou parametry uvedené v této kapitole považované za nepřekročitelné. Dodržování emisních limitů vypouštěných odpadních vod bude zajištěno monitoringem odpadních vod i vodní nádrže (Miedzianka).
3. V rámci vyjasnění odběru vzorků a jejich porovnání se závěry o BAT bylo ve vypořádání uvedeno, že se závěry o BAT 5 a BAT 15 na elektrárnu Turów nevztahují. Přesto se polská strana zavazuje pro zajištění kontroly provádět monitoring těchto odpadních vod v rozsahu odpovídajícím BAT 5.

Odpadní vody z elektrárny Turów budou odebírány v souladu s polskou legislativou. Ve vypořádání je uvedeno, že způsob odběru vzorků je totožný s postupem uvedeným v relevantních závěrech o BAT.

K monitoringu odpadních vod se tedy budou využívat 24 hodinové vzorky odpadních vod úměrné průtoku.

4. V rámci dotazu na chybějící informace o posouzení vlivu Hg, Pb a Ni a nezpřístupnění dokumentu z žádosti označeného jako 9.1. v českém jazyce bylo polskou stranou uvedeno, že tyto dokumenty nebyly předloženy z důvodu absence přeshraničního vlivu na Českou republiku (odpadní vody jsou odváděny do řeky Miedzianka). Polská strana uvádí, že parametry ostatních odpadních vod budou splňovat požadavky právních předpisů určující emisní limity pro odpadní vody a ode dne 23. prosince 2021 budou mít průmyslové odpadní vody parametry garantující splnění environmentálních cílů, pokud jde o chemické a fyzikální parametry. Dále bylo uvedeno, že Hg, Pb a Ni nebudou v průmyslových odpadních vodách z elektrárny Turów přítomny, ale přesto se navrhovatel zavazuje požádat správní orgán o rozšíření monitoringu o tyto látky (viz výše).

Závažné havárie

5. V rámci vypořádání bylo vysvětleno právní ukotvení „programu prevence havárií“ v souvislosti s vydáním integrovaného povolení ve vazbě na evropskou i polskou legislativu. Dle poskytnutých informací je zařízení elektrárna Turów zařazeno k závodům se zvýšeným rizikem výskytu závažné průmyslové havárie. Takto označený závod musí zveřejňovat vymezené informace, které jsou přístupné i v českém jazyce na svých internetových stránkách.

K této informaci, dostupné na stránkách provozovatele, česká strana uvedla, že se jedná o velmi obecné požadavky a že vidí jako žádoucí jejich podrobnější rozpracování, zejména ve vztahu k obyvatelstvu a záchranným složkám sousedních států.

Provozovatel se na základě písemných konzultací zavázal, že na svých internetových stránkách zveřejní do zahájení zkušebního provozu řešeného zařízení výrazně podrobnější informace ve vztahu k obyvatelstvu, životnímu prostředí a záchranným složkám České republiky (zejména způsob vyrozumění obyvatelstva, úřadů a záchranných složek v České republice o havarijním stavu, jeho trvání a rozsahu, průběhu zásahu, přijatých opatřeních k zamezení jeho opakování atd.). Vnitřní předpisy provozovatele pak budou paralelně s těmito úpravami uvedeny do souladu, pokud to bude nutné.

Ochrana ovzduší

6. Ve vypořádání připomínek bylo vysvětleno, že změnovým rozhodnutím je uložen rozsah a způsob měření emisí vypouštěných do ovzduší ve shodě s požadavky určenými v závěrech o BAT (byl zahrnut požadavek monitoringu ovzduší v souladu s BAT 4). Dále potom bylo popsáno, proč se postupuje selektivně a nezahrnou se všechny parametry podle BAT 4 (Sb, Se a Tl). Provozovatel se zavazuje provádět monitoring emisí SO₃ v četnosti jednou za rok od 17. srpna 2021 u kotlů bloků č. 1 – 6 a od 1. července 2020 u kotle bloku č. 7. Ze seznamu kovů a polokovů (kromě rtuti) pro nový blok nebyl vyloučen monitoring Sb, Se a Tl se splněním BAT 4 a BAT 9 závěrů o BAT. Metodika určování rozsahu látek vyplývá z polské legislativy.
7. Polskou stranou byl rovněž vysvětlen způsob, jakým je v povolovacím řízení ověřována povolujícím úřadem technická splnitelnost podmínek provozu podle polské legislativy.

Dle vypořádání připomínek jsou povinnosti vyplývající ze znění čl. 8 směrnice o průmyslových emisích nutné vztáhnout k provozu zařízení po vydání povolení a tyto povinnosti byly implementovány do ustanovení polské legislativy. Dále byly vysvětleny případy, kdy může povolující orgán odmítnout vydat integrované povolení, nebo kdy může být vydané integrované povolení vzato zpět.

Bylo také sděleno, že emisní limity jsou uvedené ve smlouvě uzavřené se zhotovitelem nového bloku. To znamená, že při provádění garančních měření za určitých stanovených provozních podmínek energetického bloku nepřekročí hodnoty znečištění limity stanovené ve smlouvě o dílo. Limitní emisní hodnoty stanovené ve smlouvě o dílo představují právní normu pro roční průměry, které nesmí být překračovány. Dále byly stanoveny emisní limity dle závěrů o BAT, dle polské vyhlášky o emisních limitech a dle ročních průměrů uvedených v závěrech o BAT. Žádná z těchto hodnot nesmí být za normálního provozu zařízení překročena.

Z pohledu české strany je v dané věci nejdůležitější přiložený dopis dodavatele technologie, kterým jsou garantovány hodnoty dosahovaných emisí.

8. Poslední připomínka se týkala vysvětlení návrhu emisních limitů, kde jsou kromě závěrů o BAT zohledněny i požadavky směrnice o průmyslových emisích transponované polskou legislativou. Nastavení emisních limitů bylo vypořádáním připomínek vysvětleno. Emisní limity pro blok 7 budou v souladu s přílohou č. 6 polské vyhlášky o emisních limitech pro některé druhy zařízení, zdroje spalování paliv a zařízení pro spalování nebo společné spalování odpadů a nikoli dle přílohy č. 1, jak bylo omylem uvedeno. Jedná se o měsíční průměry.

Na základě zaslání vypořádání byl českou stranou zpracován návrh protokolu, který shrnuje vypořádání otázek a je reakcí na zaslání vypořádání připomínek. Tento návrh protokolu byl dne 29. dubna 2020 odeslán polské straně (č.j. MZP/2020/710/1970). Dne 19. května 2020 (elektronicky) a 27. května 2020 dopisem s č.j. DOOŠ-tos.440.5.2015.MT.36 (MZP/2020/710/2306) polská strana stvrzuje, že nemá připomínky k návrhu protokolu a žádá MŽP o zaslání závěrečného stanoviska. Konečná verze protokolu je tedy datována 19. května 2020 (č.j. MZP/2020/710/2237).

Stanovisko požadované polskou stranou je českou stranou chápáno jako pomocný institut při formulování podmínek rozhodnutí bez přímé podpory směrnice o průmyslových emisích. Z věcného hlediska stanovisko reflektuje závěry uvedené písemné konzultace. Z procesního hlediska pak vychází z rozsahu podkladů poskytnutých polskou stranou, průběhu vyjednávání, vzájemné komunikace a aktuálního stavu řízení.

Mgr. Evžen Doležal
ředitel odboru posuzování vlivů
na životní prostředí a integrované
prevence

Č.j.: MZP/2020/710/2237

19. května 2020

Protokol o písemných přeshraničních konzultacích podle čl. 26 směrnice o průmyslových emisích mezi Polskou republikou a Českou republikou ve věci rozhodnutí o environmentálních podmínkách provozu

pro změnu integrovaného povolení v zařízení pro spalování paliv, které může mít významný vliv na životní prostředí přesahující hranice států (PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A, pobočka Elektryrna Turów)

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence Ministerstva životního prostředí obdržel dne 15. ledna 2020 dopis Generálního ředitele pro ochranu životního prostředí Polské republiky (DOOŚ-tos.440.5.2015.MT.29 ze dne 10. ledna 2020), kterým bylo oznámeno, že došlo dne 14. října 2019 k obnovení řízení ve věci podstatné změny integrovaného povolení v zařízení pro spalování paliv, které může mít významný vliv na životní prostředí přesahující hranice států (PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A, pobočka Elektryrna Turów). Společnost PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Turów omezila návrh na regulaci bloku 7 (bez bloků 1-6) a změnila posuzovanou žádost v oblasti hospodaření s odpadními vodami.

Vzhledem k charakteru zařízení byla v předmětném dopise česká strana požádána o písemné připomínky a bylo navrženo uspořádání přeshraničních konzultací v podobě expertního jednání s místem konání ve Wroclawi. Ministerstvo životního prostředí v odpovědi na tento dopis uvedlo, že považuje jejich konání za přínosné a byl navržen termín 12. března 2020.

Vlastní připomínky od dotčených subjektů a veřejnosti, obdržené na základě zveřejnění obdržených dokumentů, byly zaslány polské straně dopisem ze dne 19. února 2020 s č.j. MZP/2020/710/504.

Vzhledem aplikaci přísných opatření k zamezení šíření nákazy COVID-19 a k následnému vyhlášení nouzového stavu v České republice byly přeshraniční konzultace ve Wroclawi zrušeny a se souhlasem obou stran nahrazeny písemnou formou konzultací.

Dne 10. března 2020 byl polské straně elektronicky zaslán dokument s č.j. MZP/2020/710/1284 s celkem 8 okruhy, resp. otázkami pro písemnou konzultaci k zařízení PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Pobočka Elektryrna Turów.

Následně dne 3. dubna 2020 zaslala polská strana dopisem s č.j. DOOŚ-tos.440.5.2015.MT.35 (MZP/2020/710/1669) vypořádání otázek k písemné konzultaci.

Nejdůležitější okruhy se týkaly zejména problematiky aplikace nejlepších dostupných technik (BAT) a ochrany vod, možnost posouzení dokumentů, které řeší povinnosti provozovatele při havarijních stavech a dále byl z hlediska ochrany ovzduší diskutován monitoring kovů a polokovů. Přílohou k vypořádání připomínek byl dopis dodavatele technologie společnosti Mitsubishi Hitachi Power Systems Europe GmbH MHPs-EDE GmbH – Budimex S.A. – Técnicas Teunidas S.A. ze dne 17. března 2020.

V rámci písemných přeshraničních konzultací se strany dohodly na následujících závěrech:

I. Nakládání s odpadními vodami

1. K aplikaci závěrů o BAT pro velká spalovací zařízení pro přímé vypouštění z čištění spalin bylo ve vypořádání polské strany uvedeno, že vzhledem k tomu, že odpadní voda ze zařízení pro odsiřování spalin bude čištěna v čističce odpadních vod určené pro bloky 4-7 s následným opětovným využitím v zařízení, se požadavky BAT 5 a BAT 15 na tyto odpadní vody nevztahují. Na ostatní odpadní vody se vztahují ustanovení národní legislativy.

V zaslaném stanovisku byly uvedeny změny parametrů odpadních vod v důsledku provedených nápravných opatření. Provozovatel zařízení prohlašuje, že díky optimalizaci dochází k okamžitému omezení některých parametrů, zejména těch neproblematičtějších, tj. siřičitanů a chloridů, a po zprovoznění nového bloku budou tyto parametry nadále dodržovány a po modernizaci čističky průmyslových odpadních vod dojde k jejich dalšímu snížení na úroveň environmentálních cílů pro řeku Miedzianku. Cílová úroveň vypouštěných odpadních vod bude významně nižší, než jsou emisní úrovně vyplývající ze závěrů o BAT (a to i pro siřičitany a chloridy).

V rámci integrovaného povolení není doporučeno sledovat Hg, Pb a Ni z důvodu vyšších požadovaných hodnot těchto prvků v řece Witka (Smědá) nebo z důvodu nízké koncentrace pod hranicí měřitelnosti (u Hg). Nicméně provozovatel se v reakci na připomínky české strany zavazuje požádat správní orgán o rozšíření rozsahu monitoringu o Hg, Pb a Ni po dobu 2 let od zprovoznění nového energetického bloku č. 7 ve vypouštěných odpadních vodách a v neupravené vodě přiváděné z řeky Witky (Smědé) – vodní nádrž Zatonie.

2. K vyhodnocení plnění a nastavení emisních limitů do vod bylo uvedeno, že nastavení bude provedeno podle národní legislativy (vyhlášek Ministerstva mořského hospodářství a vnitrozemské plavby Polské republiky). Parametry uvedené v těchto vyhláškách jsou limitními hodnotami pro znečišťující látky v průmyslových odpadních vodách a nesmí být překračovány. V havarijních případech se počítá s vypouštěním odpadních vod s parametry uvedenými rovněž v bodě 7.1. Polská strana uvedla, že v případě havarijní situace budou parametry uvedené v této kapitole považované za nepřekročitelné. Dodržování emisních limitů vypouštěných odpadních vod bude zajištěno monitoringem odpadních vod i vodní nádrže (Miedzianka).
3. V rámci vyjasnění odběru vzorků a jejich porovnání se závěry o BAT bylo ve vypořádání uvedeno, že se závěry o BAT 5 a BAT 15 na elektrárnu Turów nevztahují. Přesto se polská strana zavazuje pro zajištění kontroly provádět monitoring těchto odpadních vod v rozsahu odpovídajícím BAT 5.

Odpadní vody z elektrárny Turów budou odebírány v souladu s polskou legislativou. Ve vypořádání je uvedené, že způsob odběru vzorků je totožný s postupem uvedeným v prováděcím rozhodnutí Komise (EU) č. 2017/14425 ze dne 31. července 2017, kterým se stanoví závěry o BAT pro velká spalovací zařízení.

K monitoringu odpadních vod se tedy budou využívat 24 hodinové vzorky odpadních vod úměrné průtoku.

4. V rámci dotazu na chybějící informace o posouzení vlivu Hg, Pb a Ni a nezpřístupnění dokumentu 9.1. české straně bylo uvedeno, že tyto dokumenty nebyly předloženy z důvodu absence přeshraničního vlivu na Českou republiku (odpadní vody jsou odváděny do řeky Miedzianka). Polská strana uvádí, že parametry ostatních odpadních vod budou splňovat požadavky právních předpisů určující emisní limity pro vody a ode dne 23. prosince 2021 budou mít průmyslové odpadní vody parametry garantující splnění environmentálních cílů, pokud jde o chemické a fyzikální parametry. Dále bylo uvedeno, že Hg, Pb a Ni nebudou v průmyslových odpadních vodách z elektrárny Turów přítomny, ale přesto se navrhovatel zavazuje požádat správní orgán o rozšíření monitoringu o tyto látky (viz výše).

II. Závažné havárie

5. V rámci vypořádání bylo vysvětleno právní ukotvení „programu prevence havárií“ v souvislosti s vydáním integrovaného povolení ve vazbě na evropskou i polskou legislativu. Dle poskytnutých informací je zařízení elektrárna Turów zařazeno k závodům se zvýšeným rizikem výskytu závažné průmyslové havárie. Takto označený závod musí zveřejňovat vymezené informace, které jsou přístupné i v českém jazyce na svých internetových stránkách¹.

K této informaci, dostupné na stránkách provozovatele, česká strana uvádí, že se jedná o velmi obecné požadavky a že vidí jako žádoucí jejich podrobnější rozpracování, zejména ve vztahu k obyvatelstvu a záchranným složkám sousedních států.

Vnitřní předpisy, na které je odkazováno, nejsou volně přístupné.

Provozovatel se na základě písemných konzultací zavázal, že na svých internetových stránkách zveřejní do zahájení zkušebního provozu řešeného zařízení výrazně podrobnější informace ve vztahu k obyvatelstvu, životnímu prostředí a záchranným složkám České republiky (zejména způsob vyrozumění obyvatelstva, úřadů a záchranných složek v České republice o havarijním stavu, jeho trvání a rozsahu, průběhu zásahu, přijatých opatřeních k zamezení jeho opakování atd.). Vnitřní předpisy provozovatele pak budou paralelně s těmito úpravami uvedeny do souladu, pokud to bude nutné.

III. Ochrana ovzduší

6. Ve vypořádání připomínek bylo vysvětleno, že změnovým rozhodnutím v rozsahu uvedeném v dokumentu 9.3., je uložen rozsah a způsob měření emisí vypouštěných do ovzduší ve shodě s požadavky určenými v Závěrech o BAT (byl zahrnut požadavek monitoringu ovzduší v souladu s BAT 4). Dále potom bylo popsáno, proč se postupuje selektivně a nezahrnou se všechny parametry podle BAT 4 (Sb, Se a TI). Provozovatel se zavazuje provádět monitoring emisí SO₃ v četnosti 1 x za rok od 17. srpna 2021 u kotlů bloků č. 1 – 6 a od 1. července 2020 u kotle bloku č. 7. Ze seznamu kovů a polokovů (kromě rtuti) pro nový blok nebyl vyloučen monitoring Sb, Se a TI se splněním BAT 4 a BAT 9. Metodika určování rozsahu látek vyplývá z národní legislativy.
7. Polskou stranou byl rovněž vysvětlen způsob, jakým je v povolovacím řízení ověřována povolujícím úřadem technická splnitelnost podmínek provozu podle polské legislativy. Dle vypořádání připomínek jsou povinnosti vyplývající ze znění čl. 8 směrnice IED nutné vztáhnout k provozu zařízení po vydání povolení a tyto povinnosti byly implementovány do ustanovení národních předpisů (zákona o ochraně životního prostředí, sbírka zákonů z r. 2018, pol. č. 799 v platném znění). Dále byly vysvětleny případy, kdy může povolující orgán odmítnout vydat integrované povolení, nebo kdy může být vydané integrované povolení vzato zpět.

Bylo také sděleno, že emisní limity jsou uvedené ve smlouvě uzavřené se zhotovitelem nového bloku. To znamená, že při provádění garančních měření za určitých stanovených provozních podmínek energetického bloku, nepřekročí hodnoty znečištění limity stanovené ve smlouvě o dílo. Limitní emisní hodnoty stanovené ve smlouvě o dílo představují právní normu pro roční průměry, které nesmí být překračovány. Dále byly stanoveny emisní limity dle Závěrů o BAT, dle vyhlášky o emisních limitech (standardech) a dle ročních průměrů uvedených v závěrech o BAT. Žádná z těchto hodnot nesmí být za normálního provozu zařízení překročena.

---

¹ <https://elturow.pgegielk.pl/Ochrona-srodowiska/Podnik-se-zvysenym-rizikem-PZR>

Z pohledu české strany je v dané věci nejdůležitější dopis dodavatele technologie, kterým jsou garantovány hodnoty dosahovaných emisí.

8. Poslední připomínka se týkala vysvětlení návrhu emisních limitů v dokumentu 9.3. kapitola 4.2., kde jsou kromě závěrů o BAT zohledněny i požadavky směrnice o průmyslových emisích transponované polskou legislativou. Nastavení emisních limitů bylo vypořádáním připomínek vysvětleno. Emisní limity pro blok 7 budou v souladu s přílohou č. 6 vyhlášky Ministerstva životního prostředí ze dne 1. března 2018 o emisních limitech pro některé druhy zařízení, zdroje spalování paliv a zařízení pro spalování nebo společné spalování odpadů (sbírka zákonů z r. 2019, pol.č. 1806) a nikoli dle přílohy č. 1, jak bylo omylem uvedeno. Jedná se o měsíční průměry.

Závěry uvedené v tomto protokolu jsou pro českou a polskou stranu závazné.

Návrh protokolu byl dne 29. dubna 2020 odeslán polské straně (č.j. MZP/2020/710/1970). Dne 19. května 2020 (elektronicky) a 27. května 2020 dopisem s č.j. DOOŠ-tos.440.5.2015.MT.36 (MZP/2020/710/2306) polská strana stvrzuje, že nemá připomínky k návrhu protokolu a provozovatel se zavázal k doplnění podmínek v oblasti závažných havárií, navrženému českou stranou. Česká strana provedla v dokumentu odpovídající úpravy a vytvořila konečnou verzi protokolu, která je datována 19. května 2020 a bere se na základě výše uvedeného jako schválená polskou stranou.

Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů na životní
prostředí a integrované prevence
Ministerstvo životního prostředí
České republiky